

СВОБОДА

LIVERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ VIII.

Олифантъ, Па. Середа 31-го Октября 1900.

Число 41.

КАЛЕНДАРЬ.

Октябрь.		
31	С.	Св. Духа Благов.
1	Ч.	Юльск. пророкъ.
2	П.	Арх. Анг. вѣдуч.
3	С.	Павл. пророкъ.
4	Н.	21. по Св. Америк. чудотв.
5	П.	Яковъ братъ Греш.
6	В.	Арина муч.

ЗМѢСТЪ.

Водъ Редакціи. — Переглядъ тыж-дневый. — Якъ Русинамъ голосувати? — Дописа. — Кумъ Гринъ в Веспелъ. — Нюни. — Якъ читателъ „Кривоослапного Вѣстника“, тато, сынъ и вѣст, вѣстали о-бразъ, бабички Ковта. — Фейлетонъ. Якъ нашъ Русины роблять вѣселе? — Пригоды капуляса. — Стихъ Руско-американска пѣсн. — Дѣла панихъ дѣтей. — Вѣстникъ. — Надбѣсале. — Обозначеніе.

Водъ Редакціи.

Новый книжки: „Руско-американскій проводникъ“ 50 ц. „Капиталъ и праця“ 10 „ „Борба класъ“ и „Чому робѣтники організують ся“ 10 ц. Ся книжки повиненъ каждый Русинъ мати.

Присылайте замовленія вразъ зъ грѣшми на календаръ на рѣкъ 1901. Буде коштувати 50 центѣвъ, але и буде въ нѣмъ що почтати.

Котрый бизнесменъ не приелавъ ще своего адвертайзменту до календаря (о-денъ цѣль коштуе \$1.25, другой, третій и т. д. по 50 цѣт.), нехай зробить се всей-часъ, бо потомъ буде за поздно. Такъ само нехай всѣ тѣ сѣбѣнать ся, що хотѣли бы образокъ якій до календаря дати.

— Чи записались те со бѣ вже „Свободу“? Если нѣ, зробить то сейчасъ. Не чекайте, чтобы насъ кто нукавъ, але поспѣть 2 доллары до редакціи, а доставитъ квитъ и „Свободу“ точно шо тыждня. Помните, шо „Свобода“ все стоитъ за правдою и за робѣтничимъ народомъ, та шо чимъ больше людей буде за „Свободу“ платити, тѣмъ буде она и лѣтша и болѣе.

Переглядъ тыж-дневый.

Страйкъ углярѣвъ по 41 днѣхъ борбы скѣнченый. Компаніи згодили ся: 1) подвысѣнати робѣтникамъ 10 цѣт. на долларъ, 2) зпестити рухому скалю платѣнъ посли цѣны угля и 3) трактувати всѣ другіи кривды впросто зъ робѣтниками. Шо ся тычитъ двотыждневон выплаты, то посли права пенсилванійского компаниіи обовязаніи выдавати еѣ на жадане робѣтничѣвъ. Згода ся важна до 1. аир. слѣдующого року. На око здавалосъ бы користи великой зо страйку нема — въ дѣй-ности однакъ користи суть и то великій. Уже корысѣ велика зъ сего, шо углярѣ не втратили, але выгнали борбу зъ „всемогучими“ угльовыми баронами. 10 цѣт. на долларъ значить 20—30—40 долларѣвъ больше рѣчно-ро зарѣбку, а се не абы цѣ. Большая однакъ корысѣ зъ страйку е моральна. По угльовыхъ роблять людѣ рѣжныхъ народностей, звычайми и мовою собѣ такъ далеки, шо многіи не годны мѣжъ собою вѣякъ порозумѣтисъ. Компаністы числи-ли дуже на тое. А однакъ показалосъ, шо ся многы-язычна маса стаяла якъ оденъ мужъ въ сѣй борбѣ, значить набрала свѣдомости сиѣльныхъ интересовъ. 150 тысячъ свѣдомыхъ и згодно дѣлающихъ людей, се вже поважна сила, котра може не только страйкъ выграти, але и своихъ людей до всякихъ урядѣвъ повибрати. Шо тѣ 150 тысячъ робѣтничѣвъ заховували ся спокѣйно, поважно якъ разумны

люде — се такожъ показуе, шо они по колькохъ рокахъ научили ся, шо про-стацтвомъ, пиянствомъ и розбѣшатствомъ шось до-брого годѣ осягнути. Те-перь остае углярямъ толь-ко одно: не спати якъ дав-нымъ часами, але организу-вати ся далѣе. Не повинъ-но бути ані одного робѣт-ника, шобы до „юни“ не валежавъ, бо коли будуть добре зорганизованіи, то и безъ страйку достануть водѣ компаниіи, шо схотять. Ро-зумѣе ся, шо кожда народ-ность повинна мати свои водѣлы (юни), шобы всѣ члены даного водѣлу мо-гли розумѣти про шо бесѣ-дуеся — о чѣмъ радять ся, та шо всѣ тѣ водѣлы му-сятъ творити разомъ одну велику непѣдѣдиму органи-зацію.

Выборы за плечима. Вое-ды мѣтинги, банды, походы, бесѣды. Готелѣ повѣи на-роду и заводовыхъ полѣти-керѣвъ, шо старають ся пе-реквати каждого, о спасе-ности своихъ партій. До борбы выборчи станули слѣдующіи партіи: Соціали-сты, Соціалъ-демократы, Де-мократы, Республиканы, По-пулисты, Сръбній Республи-каны, Middle-of-the-Road Популисты, Прогрессивне-сты, Сполученіи Реформато-ры и Сполученіи Христіане. Певна е рѣчь, шо зъ тыхъ 10 партій лишь двѣ: репу-бликанска або демократи-на выберутъ своего прези-дента, значить, будучимъ президентомъ Сполученыхъ Державъ буде William. По-мимо того однакъ и другіи партіи старають ся о якъ наибольше голосѣвъ для сво-ихъ кандидатѣвъ и слушно, бо и капля воды може зъ

часомъ зробити дѣру въ най-твердѣмъ камени, тай му-сѣтъ прійти часъ коли сѣ двѣ партіи уступятъ мѣ-це другимъ болѣе водпо-вѣдающимъ теперѣшнымъ вимогамъ. На нашу думку для Спол. Державъ було-бы добре, если бы президентомъ выбрано Браена, бо если выйде McKinley, то по 4 лѣтахъ будутъ зновъ голо-сувати на Браена всѣ тѣ, шо уважють его за амери-канского Мойсея, шо мае вызволити народъ зъ капі-талістичной неволѣ. Мѣжъ тымъ, если-бы теперъ зо-ставъ выбранный Браенъ, то люде переконались бы о 4 роки скорше, шо „реформы“ сего Мойсея не годны зро-бити сего зого народъ спо-дѣвае ся, а тымъ самымъ народъ зачавъ бы о 4 роки скорше шукати за другими стежками до добробыту кро-мѣ републиканскихъ и де-мократическихъ. Якъ бы тамъ однакъ не було, хто бы не зѣоставъ выбранный се одно-певно, шо каждый человекъ повиненъ голосувати лишь посли своего переконанія. Кто голосуе для страху або своихъ выгоды, се не чело-вѣкъ, але х р у н ъ.

Англія и Нѣмечина зро-били мѣжъ собою уроду въ силу котроп мають однако-во поступати въ справѣ хиньской. Вымѣрена она противъ Росіи, котра заня-ла великій край Манджу-рію. Хинцѣ жадають вод-кланія войскъ союзныхъ — революція противъ-ря-дова ширитъ ся.

Филиппинцѣ выбили Аме-риканцѣвъ минушомъ недѣ-лѣ. Много убитыхъ и ране-ныхъ. Американцѣ мусѣли уступати.

Буры зробили колька-щесливыхъ нападѣвъ на Англичѣвъ. Въ виду сего Робертсъ зѣстае въ Африцѣ и лишь Булзѣ водѣхавъ до Европы.

Тымъ, шо кидаютъ на насъ бо-лотомъ.

Послѣдними часами по-сыпались на „Свободу“ и еѣ приклонниковъ, гали-цкихъ поповъ, грозбы и про-кляты въ небувалой сколь-кости ажъ зъ трехъ бѣковъ. Кидавъ ихъ „Свѣтъ“, кидавъ и „Правосл. Вѣстникъ“, та найгорше розюпавъ ся „Амер. Рус. Вѣстникъ“, ма-бутъ за се, шо выдавана ма-лярскимъ правительствомъ газета „Недѣля“, описала его заслуги и деякіи „па-новѣ правелебныхъ“ зовѣ-сѣмъ по правдѣ.

Люденъкове водѣ тихъ трехъ газетъ, шо радѣ-насъ въ ложцѣ воды вто-пяти, та зместитъ зъ лица землѣ, закидають намъ, шо мы радикалы, шо мы соці-алисты, шо мы Белзѣубы — безбожники, шо мы револю-ціонеры, шо мы анархисты и всякій другіи можливый „ис-ты“.

Мы занадто поважаемо нашихъ читателей, шобы розводитисъ широко надъ горячковымъ, повнымъ без-сильного гнѣву и лютоци балаканемъ нашихъ воро-говъ, то-жъ водповѣмо на сѣи закиды коротко.

1) Мы рады кал. Radix — значить: корѣнь. Если борба противъ всякихъ не-правды и всякой темноты, котру мы стараемъ зъ ко-рѣнемъ вырвати и за-сѣяти на ихъ мѣсце правду

и просвѣту зѣсѣ радикалі-змомъ, то мы — радикалы.

2) Мы соціалисты. Если люди, шо старають ся другимъ отворити очи, шо учать шо Богъ справедли-вый давъ землю и всѣ бо-гатства до ужигку всѣмъ своимъ дѣтямъ, а не лишь богачамъ, котріи закрали бо-жій даръ водѣ другихъ и теперъ надѣ ними панують, та шо теперѣшныи порядки на свѣтѣ е несправедливыи, людскіи, а не такіи якъ Богъ хотѣвъ, то есть — справе-дливый — если такіи люде, кажемъ, зѣвуть ся соціалиста-ми, то мы — соціалисты.

3) Мы безбожники. Нашъ Богъ — водѣчна Пра-ва, котрой каждый человекъ, чи вѣръ признае синаѣ, чи напу, чи жадного зъ нихъ, служити може и повиненъ добрымъ дѣлами. Вашъ Богъ — се долларъ або рубель вы-мѣняный на золотіи доллары.

Слѣ за те, шо выкупаемо-вамъ вашъ блуды хочъ вы называете себе „заступни-ками“ Бога на земли, та шо церковныхъ мастеровъ за-купленныхъ кровавымъ гро-шнемъ руского робѣтника не хочемо дати въ руки нѣ пра-вославнымъ, нѣ айрискимъ епископамъ и не гнемъ кар-ку передъ ними — зѣветъ насъ безбожниками, то мы — безбожники.

4) Мы революціонеры. Если людей шо ведутъ борбу противъ всего, шо гниле, брудне, лукаве, хочъ старѣзове революціонеры, то мы — революціонеры.

5) Мы анархисты. Если за те, шо проповѣдуемо во-лю, шо ворогуемо противъ всякихъ кайданѣвъ: росій-скихъ, малярскихъ чи всякихъ небудь другихъ, шо скову-ють людске тѣло або душу — зѣветъ насъ анархистами, то мы — анархисты.

Закидѣвъ нашихъ не бо-имось, бо дѣло наше чисте. И не крѣмось зъ нимъ — але шо робимо, робимо вѣ-верто и смѣло. Знаемо, шо вороговъ нашихъ нѣма легіонъ, та шо они сильныи. Знаемо, шо и народъ, на жалѣ ще темный, не зѣветъ насъ розумѣе, а перязъ може и каменемъ киде. Але знаемо и се, шо такъ було зо всѣ-ми новыми думками на свѣ-тѣ, та шо навѣтъ Христосъ, кромѣ посторонныхъ воро-говъ навѣ водѣ бокомъ зрад-ника Юду. Але се насъ не страшитъ. Мы пдемъ впе-редъ. Мовъ сѣй чорный ро-бѣтникъ, шо працюе хочъ и не знае хто буде мешкати въ прекрасной палатѣ на котру камѣне вѣнь зносить — такъ и мы працюемо хочъ не знаемо чи дождемъ здѣй-сненія нашихъ надѣй. Пра-цюемо, бо се нашъ обова-зокъ.

Насмѣшкою, лайкою, або проклятиями та страшенемъ люду вы не спяните насъ въ дѣлѣ. Мы пойдемъ даль-ше не оглядаючисъ на вѣсь, зъ твердою вѣрою въ свя-тость нашего дѣла. За нами боволи пойде и народъ, бо зъ нами Правда, то есть — Богъ.

Якъ Русинамъ голосувати?

Шобы водновѣсти разумно на се важне пытане, муси-мо здати собѣ справу зъ двохъ рѣчей: 1) хто мы е и 2) водѣ котрыхъ партій наибольше справедливости и добра спѣдѣватисъ може-мо.

На перше пытане водпо-вѣдъ ясна: мы Русины, зъ (Продовжена на другой сторѣ).

Якъ нашъ Русины роблять вѣселе?

Якъ приде женихъ а намѣстѣ соѣ дѣвич-ну, то на самыи передъ молодецъ дасть кекъ пива або и два; хочъ часами и нема на тово-то соѣ допозничити а то мусѣтъ быти, бо такіи укладъ. Молодица зъ друшкови пде по свѣхъ знаемыхъ и проситъ на сирѣсцы або рукови-ны. Церемоніи при томъ не естъ, только пино ся пие на здоровля молодой пары. Котри замѣжѣ-ппи, то роблять и вѣсѣля богатше. Якъ ся выбо-рають до слюбѣ, то молодежи зновъ иде по зна-емыхъ и кланятъ ся, проситъ благословенство. Котри богатши, то соѣ вынаймають два керпчи (то е и красно, бо то естъ колтура американ-ска), а котри худѣйшии, то идутъ на стрѣт-кару, а молодежи убѣрять ся ажъ нѣтъ дѣвѣни-цовъ. Якъ придуть домѣвъ, то дашто пошѣдѣтъ и такъ забѣрають ся до галѣ, де ся ма вѣсѣля отбѣвати. Пашъ староста вѣзме молодѣ пару и зробить маршъ по сѣли и такъ ся зачинають танцѣ.

Худѣйшии е: то коло 9 ой зновъ ста-роста зробить маршъ такой и росповѣсть тамъ шо до вѣсѣля, якъ знае, а такъ зачне самъ та-нець зъ молодецѣвъ, и сложить \$1.00 на танѣръ, а такъ далѣ послѣдуютъ друшбѣве, друшпки, а такъ далѣ всѣ шо только ихъ естъ на вѣсѣлю, (але не кожде дасть дуллара, только по 50 ц., по 25, а и по 10), же часами та молодежи такъ зму-

чева, шо только не хпаде. При томъ танци ко-жде шо танцѣе достѣе склянку пива, а хлопъ и ситаро. Потому зновъ п. староста провадитъ де на зачѣпѣныи и бере фляшку горѣвки. Молодець сѣдѣтъ на столець, молодежи ему на колѣна и тримать горѣвочу свѣчку, котру достане въ цер-кви и тоту фляшку згорѣвки. По зачѣпѣныхъ честѣе товъ згорѣвочѣ всѣхъ, котри тамъ суть; музыкантови молодець платить 50 цѣт. екотра за то, же пригравать при зачѣпѣныхъ — и такъ зновъ п. староста провадитъ до галѣ, де вже танцуютъ ажъ до рана.

Богатше. То накуплять куръ, телятныи, свинины, шынки, кексѣвъ — всего досѣ и поставлять довги два столы при еднѣи сторонѣ, а при други ся вѣсѣля забавлять. Коло 10 ой або 11-ой год. пашъ староста склѣче вѣсѣльну друшину и зроблять марчъ по сѣли и такъ всѣ сѣдають до стола, т. е. до вечерѣ. П. староста зачеркѣтъ по терѣлику и всѣ повстають и п. ста-роста зѣмывитъ молитву, а такъ сѣдають и ве-черяють. По вечери зновъ п. стар. зачеркѣтъ и зновъ зѣмывитъ молитву, а такъ вѣсѣльну про-повѣтъ и зновъ пуститъ танѣръ около стола або самъ иде. Але таке вѣсѣле то ся не оплатитъ, бо мало такихъ людѣ естъ, котрыи бы зауважавъ, же тотъ человекъ дае фѣти и пины та не зыч-ко-дило бы дуллара дати; они сугъ зычкли по 25 цѣтѣвъ най буде таке або таке то все едно. Але еднакъ же на вѣсѣля ся ихъ насхлѣтитъ толь-ко, шо ся нема де гнути и южъ кожде дасть то-го кводра, але жебы такъ на шо пины, на яку народно цѣль — та де тамъ.

Свѣтъ зъ Невъ-Юрку.

Пригоды капуляса.

(Нар. казка).

Былъ еденъ капулясъ (волякъ), котрый три капеляцѣвъ при войску выслужилъ т. е. 36 рокы. Коли приишло конецъ його троимъ капеляцѣмъ, мыселъ капуляса была пѣти домѣвъ на орлошъ и зарасъ подалъ прозбу до капитана о одхѣдѣ аи запросилъ капитана, жебы його ласка за його три капеляцѣвъ дяку заплату дати. По выслушаніи капитанъ сказалъ: „знаешь шо; прийдѣшь ты заравъ рано, то платня твоя буде готова. За чѣмъ старый капулясъ мудрый (вѣнь зналъ въ котрой канцеляриѣ мають ему платню предѣлѣти) по-шолъ вѣнь водѣ дверѣ, слухалъ на ключову дѣр-ку яку платню для нього обѣудѣтъ. Разъ чулъ, шо еденъ радный проговорилъ, шо якъ ему нѣпе-вичъ не треба дати, лѣмъ 36 палицъ; вѣнь слу-жилъ 36 рока, такъ за каждый рѣкъ едну пали-цу — и всѣ на тое пристали. А капулясъ за-дверми все выслушалъ тай застаранныи думѣе, шо треба палицъ прияти. До рана спати не го-денъ, ажъ ту приходять ему дуже добрый ро-зумъ. Стае рано на ранортъ по палицу тай капи-танъ говоритъ: „знаешь ты яка платня пре тебе обѣудѣна?“ — „Но, прошу пана капитана, але я прошу мати пару слова. Мѣже найяснѣйшій цѣсаръ обѣдѣлъ менѣ велику платню; а краѣна бы дуже стратила, тому я свою платню най-яснѣйшому цѣсарови подарую, а при выплачаніи бымъ радъ быти.“ Такъ цѣсаръ обѣсѣлъ капуля-сову платню 36 палицъ, а капулясъ одишолъ доми. Пѣнязий всѣхъ на дорогу малъ 23 цѣнты.

Выбралъ ся капулясъ тай пде домѣвъ. При-ишолъ вѣнь до едного мѣста провѣль, пропиль тихъ 20 цѣнты, лѣмъ 3 цѣнты му зостало. Вый-ишолъ зъ мѣста, пде дорогою. Коли булъ недале-ко другого мѣста говоритъ самъ собѣ: „пиди маю 3 цѣнты, то за еденъ выпно горѣлки, а за дру-гий куплю пивку, а за третій тутонѣ.“ А тамъ стоить Пеусъ Христосъ и зо св. Петромъ. Такъ Пеусъ Хр. до Петра: „Знаешь Петре, ты будѣшь жебракъ, а поѣдѣшь хпередъ тамтого капуляса, будѣшь просити одъ нього алмужну.“ Такъ св. Петро зроблялъ: пидишолъ, стане хпередъ при дра-зѣ; приде капулясъ, жебракъ Петро проситъ ал-мужну. Говорить капулясъ: „знаешь што же-бракъ? — Мамъ 3 цѣнты. Еденъ ти дамъ, а 2 ма зостанутъ, то гѣ мѣстѣ куплю собѣ пивку за одинъ, а за другий тутонѣ, а горѣлки пити не буду.“ Прииде св. Петро ку Пеусу, говоритъ Пеусъ: „та дѣль ти?“ „Есть. Говорилъ, шо мае 3 цѣ-нты, то одинъ мѣ далъ, а за одинъ гѣ мѣстѣ пив-ку, а за другий тутонѣ собѣ купить, а палон-ку пити не буду.“ Говорить Пеусъ до Петра: „И-ле ты пиди хпередъ нього, а просъ застѣ такъ.“ Петро зѣбѣалъ и сталъ другой разъ хпередъ ка-пуляса яко жебракъ и проситъ алмужну. Ка-пулясъ говоритъ самъ до себе: „Дѣль емъ южъ едному та не опуцу и тебе. Маю два цѣнты, ту машь еденъ, а еденъ мѣ зостане; якъ приду до мѣста то собѣ за нього горѣлки куплю.“ Тай одишолъ капулясъ. Прииде Петро ку Пеусу, та проситъ ся Пеусъ его: „та дѣль ти?“ Говорить Петро: „Дѣль; говорилъ, шо мае 2 цѣнты, то мѣ далъ еденъ, а за другий же собѣ купить го-рѣлки якъ приде до мѣста, а курити не буду.“ Кажѣ Пеусъ до Петра: „но, и-ле ты пиди разъ

рушь, перестанете читати «Свободу» и т. п.; таких «бизнесменів» знайдете в Америці купу.

Вас.: — Буде вже того буде, — ще нічого нема, а ви вже так розкудкудакали ся. Отъ заспіваймо собі лучше.

(Идутъ и спѣвають):

Нехай жие робучий людъ!

Що разомъ все дѣлає!

Що зрозумѣвъ який то трудъ

Все їдѣ ему зѣдає;

Що ставъ за права, за свои

Не давъ ся заморить;

Що тыхъ богатыхъ головаъвъ

Розуму приучає.

Нехай жиють, нехай жиють

Тыхъ міліони рувъ!

Той прометаръ, робучий людъ

Звѣдає ся вѣдъ мукъ,

Ступає разомъ напередъ

И знає хто вѣдъ е,

Яро скидає, кривду, гнѣтъ —

Нехай проте жие!

Пѣдухавъ Чалый.

НОВИНКИ.

— Памятайте на „Руско-Народный Домъ Емиграційный въ Америцѣ“ и высылаете жертвы до кассира подъ адресомъ: Mr. JOHN PARYLAK, 436 East 76 St., NEW YORK CITY, а зараномъ уведѣдѣть о томъ секретари подъ адресомъ: Mr. K. KIKSOV, 140 Essex Str., JERSEY CITY, N. J.

Комитетъ.

— Веѣхъ кому на томъ залежить повѣдомляемо, що календаръ на рѣкъ 1901 буде друкований не фонетичною правописею, а такою якою друкована «Свобода».

Редація.

— Молоді хлопцѣ, котрі бы хотѣли учити ся молдерства най їдутъ до Troy, N. Y., тамъ можуть достати роботу. Зъ початку платня мала — а якъ вывчуть ся, можуть заробляти красный грѣнь и ремесло мають въ рукахъ, не потребують двгати мѣховъ, або бабрати ся подъ землею за песю платню. Зголосити ся на адресу: S. Rentz, Colonie, N. Y.

— Около 5,000 майнерѣвъ выѣхало зъ околвѣ твердого угля на захѣдъ або до старого краю.

— Майнеры въ Muncie, Ind. заложили свою власну компанію, копають угле а зысками дѣлять ся. Самі еуть робѣтниками и «босами».

— Величезный російскій военный корабель, замовлений въ Филадельфі 2—3 роки тому назадъ уже готовый и охрещеный правосл. попами зъ Нью Йорку и Филадельфі.

— Украинска соціалістична партія завизала ся въ Росію и стане невдовѣвъ выдавати газету «Робітникъ». Газета буде друковати ся въ тайной друкарни.

— Деякі люди хочуть, чтобы «Свобода» була больша. Мы на се годимо ся и будемо подъ нового року выдавати «Свободу» на 6 сторонахъ або и больше, если до нового року достанемо что найменше 500 новыхъ читателей, що заплатятъ за газету напередъ.

— Нашихъ Лемковъ въ старомъ краю просимо, чтобы доисували до «Свободы» про все, что у нихъ нового стане ся, бо такъ въ старокраевыхъ якъ и въ тутешныхъ газетахъ годѣ що про васъ вычитати, а вы чейже жие. Тутъ люди дуже радъ читали бы такі рѣчи.

— П. В. Кокошъ, зъ Allegheny, Pa. пише намъ: работа у насъ иде добре, робитъ каждый хто только хоче.

Зъ слѣдующимъ числомъ застановляемо высылку «Свободы» тымъ людямъ въ стаѣмъ краю котрі за газету не заплатили. Невдовѣвъ зробимо те саме зъ нашими американыскими читателями.

— Зновъ 9 людей згинуло въ Тексасѣ въ наслѣдокъ свѣлной бурѣ.

— Редакторъ «Свѣта», якъ пише ся газета, о. Грушка має вѣдѣхати до краю, а его мѣсце заняты якісь академикъ кѣвскій.

— Недалеко Батавінъ знайдено трупа молодого мушны, котрый въ невѣданный способъ зѣставъ позбавлений житя, бо — острымъ оловцемъ. Лѣкаръ подтвердивъ, що убійця охнувъ свою жертву такъ сильно оловцемъ въ око, що дійшло ажъ до мозгу. Стверджує се знаходяче ся еще оловце въ оцѣ забитого.

— Велику побѣду воднесли соціалісты въ маломъ нѣмецкомъ князѣвствѣ Готѣ. Въ краевѣмъ оймѣ сен державы засѣдає всего 19 пословъ: зъ чего при послѣднихъ выборахъ выбрано ажъ 10 соціалістовъ. Е се отже перта держава на свѣтѣ, де соціалісты мають верхъ.

— Два подѣмный потяги въ Парижі наѣхали на себе подъ пляномъ de la Concorde, черезъ что до 40 людей зѣстала забитыхъ або тяжко покалѣченныхъ.

— Бандурокъ уродило ся въ Сполуч. Державахъ о 5 міліонѣвъ бушлѣвъ менше якъ въ роцѣ мпнувшомъ. Оденъ ейкеръ картофелъ выдавъ пересѣчно 83 бушлѣ.

— Помордували Ворменъ и порубали Турки въ околици Діарбекѣръ. Войско турецке не робило имъ жадной перешкоды. Восѣмъ сѣлъ спаленыхъ и знущеныхъ до тла.

— Въ Mt. Carmel Поляки хотятъ заложити «незалежны» костель, мнмо сего, що вже мають два — залежны.

— „Стражъ“, скрентонскі польска газета, что выстунала всегда нѣбы-то въ оборонѣ людю, станула вѣтверто по сторонѣ республіканѣвъ. Видно, что честь у тыхъ панѣвъ значить менше якъ пару долларѣвъ, а однюкою ихъ «идею» е побороуване айрискихъ бискупѣвъ.

— Бойкотуютъ польску газету «Пенсильвенійскій Курьеръ», выходящю въ Шауокіи, Па., за се, що выстунаєъ противъ страйкерѣвъ.

— Мексиканскій Индіане збунтовались и выбили выслане противъ нихъ войско.

— Въ Виліамсбургѣ, Па. двоухъ людей стало до розмовы зъ другими двома але незнакомыми. Въ бесѣдѣ сѣ послѣдні дали имъ зъ флашки напѣтъ ся палюнки, котра мала въ собі якусь медицину, бо они сейчасъ поспули, оденъ на вѣки, другій пробудивъ ся, але на довгий часъ буде хорый.

— Незнакомый поспавши ихъ не забули обрабувати своихъ жертвы.

— На соціалістичныхъ зборахъ въ Перемышли, де-рѣ Ярославичъ представляєъ ся правоборцямъ того повѣту яко кандидата на посла, заломила ся перегнида подлога а кольканайцятъ людей зѣстало потовченихъ и покалѣченныхъ.

— 20 божевольныхъ утѣкло зъ Matlaawan шпиталю коло Poughkeepsie, N. Y., але ихъ понимали назадъ кромѣ шѣстоухъ. Они збунтовались, напали несподѣванна на сторожѣвъ, водобрали имъ ключѣ и старались утѣчи. Дѣялось се ночью порою. За 6, котрі ще не полапаны шукать по лѣсахъ и поляхъ.

— Фалишній сѣбній долларъ и менчій грѣнь курсують по Пенсильвеніи. Будете осторожны!

— Злодѣѣ въ околици Seranton, Pa. надобре зачали газдувати. Въ Moscow, Elmhurst, Dunmore, Priceburg, Olyphant и другихъ мѣсточкахъ покрала куры, гуски, ярины зъ городѣвъ, коровы, конѣ, возы, а навѣтъ до домѣвъ вдирались.

— Обокравъ банкъ въ въ Елизабетпортѣ, Н. Дж. на 106 тысячъ долларѣвъ, W. Scheiber, клеркъ цутѣкъ. Досп еще его не спѣймалъ.

— Не жартуйте зъ оружіємъ. Въ Mid Valley, коло Mt. Carmel, застрѣлилъ оденъ Полякъ своего найлѣпшого пріятеля не знаючи, що револьверъ наладованный.

— Минушого понедѣлка всѣвъ на потягъ недалеко Union Springs, Ala. де-тективъ, чтобы арештувати ѣхавшого тымъ потягомъ мордерцю Miles-a, Miles не дававъ ся арештувати и почалась страшна борба. По вынимавши револьверы зачали стрѣляти оденъ въ другого. По осьмомъ выстрѣлѣ Miles упавъ на землю, а детективъ зачавъ бити его рукоятю револьвера по голови. Тымчасомъ хтось пхнувъ детектива ножемъ въ плечѣ. Скорыстагъ зъ сего Miles, скочивъ зъ трену и утѣкъ зъ одною кулею въ головѣ, а колькома въ другихъ частяхъ тѣла. Детективъ хорый смертельно. Зъ другихъ людей що ѣхали тымъ самымъ потягомъ лишь оденъ доставъ кулю въ плечѣ, инші вышлѣ цѣло.

— Причина смерти 17 лѣтаоп дѣвчны найденной на безрѣ рѣкы Passaic въ Paterson, N. J., про что мы писали минушого тыжня, вже выяснена. Чотыри мущины въ вѣцѣ вѣдѣ 24 до 41 лѣтъ (а всѣ богацкі дѣтѣ) заарештованы. Они признались, что звабили дѣвчину до готелю, дали еѣ медицину, чтобы водобрати еѣ притомность, потомъ вывели за мѣсто и тамъ еѣ насильовали. Коли дѣвчина не приходила до притомности, завезли еѣ до лѣкаря, чтобы еѣ очутивъ, але вже было запоздно — она вже не жила. Тогда „панове“ завезли трупа невинной жертвы надъ рѣку, выкинули мовъ здохлого пса, а розбавши еѣ каменемъ голову — лишили.

— Судіи присяжны въ скрентонскомъ судѣ выпили 2 кварта виски и таки не рѣшили нѣчого. Видно, сирава була дуже замотана.

— 700 тысячъ долларѣвъ укравъ Alvord, урядникъ зъ банку нью йоркского (First National). \$5000.00 достане той хто его спѣймає.

— Страйкеры въ Олифантѣ, Вилкеберѣ, Hazleton и другихъ мѣстечностяхъ старали ся минушого тыжня застоповити робѣтничковъ что вымывають угля зъ „козломѣновъ“ при чомъ не обѣишло безъ „кулакованья“.

— Судіи присяжны въ скрентонскомъ судѣ выпили 2 кварта виски и таки не рѣшили нѣчого. Видно, сирава була дуже замотана.

— 700 тысячъ долларѣвъ укравъ Alvord, урядникъ зъ банку нью йоркского (First National). \$5000.00 достане той хто его спѣймає.

— Страйкеры въ Олифантѣ, Вилкеберѣ, Hazleton и другихъ мѣстечностяхъ старали ся минушого тыжня застоповити робѣтничковъ что вымывають угля зъ „козломѣновъ“ при чомъ не обѣишло безъ „кулакованья“.

— „Соединение“ выпузло въ мѣсяцѣ сентябрю 232 членѣвъ, а наслѣдокъ того такий, что коло 31. авг. было въ той організації 8494. то въ мѣсяцѣ позвѣише было лишь 8396 членѣвъ.

— Mitchell, президентъ „юниъ“ доставъ въ субѣту золоту вѣдзнаку въ дарунку вѣдѣ Скрентонскихъ хлопцѣвъ. Зъ той нагоды водбулись походы, бесѣды и т. п.

— Выбили жидѣвъ, склепы и ихъ начине понищили, а грате на улицѣ попалили розгнѣванный людѣ въ мѣстечку Буску въ Галичинѣ. Жидѣ потѣкали гетъ зъ мѣста на якіеъ часть.

— Бувшій міністеръ фпнансовъ Спол. Державъ, J. Sherman померъ.

— Зъ Сибпру иде до Канады 12 Духоборцѣвъ, что були на выгнанію за Іовгий рокъ. Лондонскій квейкры зложили для нихъ \$625.00 на дорогу.

— Росія замовила въ Сполученныхъ Державахъ велику силу лѣокомотивъ („пиджаѣвъ“), плыть сталевыхъ на открыте военныхъ кораблѣвъ. помпъ потребныхъ при выдѣуванію зъ землѣ нафты и рольничихъ знарядѣвъ.

— Заказала шкѣльна рада въ Chicago уживати въ школахъ публичныхъ кнпжкы въ котрой знаходить ся выбравы уступы зъ библии.

— Гураганъ (страшный вѣтеръ) зъ 8-го сентября посля обрахунку министерства рольничества зробивъ шкоды на 5 міліонѣвъ долларѣвъ въ скотпнѣ, деревахъ и збѣжу кромѣ шкоды зробленой будинкамъ и машинамъ рольничимъ.

— Величезный поклады мягкого угля вынайденъ на Алясцѣ недалеко Cape Sabine.

— Списокъ людей въ Спол. Державахъ коштує около 5 міліонѣвъ долларѣвъ. Коли всѣ рахунки будутъ готовы выйде 8 кнпжокъ, зъ котрыхъ каждая буде мати 1000 сторонъ друку.

— Двѣ и повѣ мплѣ довгий тунель выкопало въ уи-стѣмъ каменѣ на дорогѣ Great Northern 800 людей въ протягу 45 мѣсяцѣвъ. Копали его зъ двоухъ бѣковъ, а обрахунокъ инженерѣвъ бувъ такъ докладный, что коли зѣишли ся разомъ то змылка на бѣкъ не выносила анѣ одного цала.

— Ишеницѣ въродило ся сего року въ Канзасѣ 78 міл. бушлѣвъ. Такого урожаю не было.

— Индіанѣвъ въ Спол. Державахъ е 267,900. Зъ тыхъ 45,000 достаютъ удержане вѣдѣ правительства.

— Воздушный корабель выайшовъ графъ Зелелинъ. Кораблемъ тымъ можна ѣздити по воздухѣ зъ вѣтромъ або противъ него, ставати въ дорогѣ, спускати ся на долѣ, подносити ся въ гору и т. п.

— На колесѣ закончѣвъ жите бѣдний робѣтникъ Андриѣ Кана зъ Плявницѣ шариского комитату на Угорщинѣ. Працювавъ вѣтъ при трацѣ и черезъ неувагу приближивъ ся до паса, котрый порвавъ его за одѣжъ и кинувъ на зубате колесо, де зѣставъ потертый на кавалки.

— 17 рыбацкихъ кораблѣвъ и 200 людей затопила буря 12. септембра.

— Холера ширитъ ся въ Японіи.

Обѣтъ ватери. Жителѣ Бруксѣвъ, що вѣстають досвѣта, могли видѣти сими днями трогающе але зараномъ прикре видѣще. Якъсь жѣнка зъ передмѣсти, матѣръ, котрой двое дѣтей померло, а третє лежало на смертельной постели, обѣтвала ити на колѣнахъ зъ найдальшого передмѣстѣ Иксель ажъ до катедры св. Іудуля. Въ той способѣ хотѣла она выпросити жити для своей послѣднѣо дитины. Та й держала обѣту. Прп помочи двоухъ сусѣдокъ пустила ся она досвѣта о четвертой годинѣ въ дорогу до катедры и станула тамъ о 9 годинѣ, але такъ ослаблена, что передъ самою катедрою зѣмнѣла. Колѣна еѣ були такъ стѣвчены и покалѣчены, что представляли лишь двѣ великы раны. Нещаслива не могла вже увѣйти до церкви и еѣ треба было вѣдвезти до шпиталю.

— После справоздана Квейкра П. Р. Archer-a, що жие мѣжъ Духоборами въ Канадѣ мали они

	въ 1890	въ 1900
коровъ	184	624
телятъ	53	453
коней	349	468
лошаты(гачаты)	33	98
плугѣвъ	130	209
возѣвъ	178	251.

Поступъ въ протягу одного року великій, а се тому, что Духоборцѣ робятъ все разомъ и оденъ другому помагають, а не жиютъ каждый для себе якъ нынѣ Русины. Нынѣ майже кожде духобореке село має власну громадску машину до жнива.

— Комисаръ працѣ С. Д. Wright выдає справоздане, въ котромъ каже, что за послѣднихъ 10 лѣтъ платня робѣтничковъ подѣслася пересѣчно о 3 центы на долларѣ. Не перечни, что деякпхъ добре зторганізованныхъ робѣтничковъ спѣткала ся «благодать», але и се правда, что многимъ платню зменчено. Зъ урядовыхъ рахункѣвъ, выводитъ, примѣромъ, что майнеры въ Пенсильвеніи зарабатали пересѣчно:

мѣсяцъ	1870	а 1890	рокомъ	по
1870	1890	1890	1890	382.00
1890	1890	1890	1890	321.00
1890	1890	1890	1890	316.00

долларѣвъ на рѣкъ, то есть менше якъ \$27.00 на мѣсяцѣ.

— Въ справѣ выборовъ*) пише намъ оденъ Русинъ такъ: «Якъ чоловікъ робитъ за демократа, то такъ платятъ якъ и за республікана, лемъ же за республікана больше мордерства, больше «лайсенсѣ», больше тростѣвъ и все дорожше: мясо, цукоръ, мука, желѣзо, дерево; словомъ богацѣ бароны задруть носѣ до горы, а ты роби за долѣра и заплати долѣра за выживлене. За демократа людѣ танпне выжюють и легче на людей, хочъ и рѣбота не такъ найлѣпше иде. Такъ повинны мы голосувати на нового на Браена, бо приповѣдка каже, что нова мѣтла добре мете, то чейбы и Браенъ вымѣвъ тоті америкаскі тросты и цла и подачки такы, а грѣшѣ чі золоті чі сѣбній чі панерові якъ ихъ будемо мати, то будутъ добрі.»

*) Подано се для характеристики поглядѣвъ нашихъ людей. — Ред.

Жертвы на заплѣмогу для страйкерѣвъ въ Пенсильвеніи зложили:

	Ол. Горонцѣвъ и Василь Монета збразилъ въ Wickham, Pa.	
Попередно	\$11.50	
Разомъ	\$117.75	
	\$129.25	

Дальшй жертвы просимо присылати на руки нашей Редакціи.

— Агентми „Свободы“ зъ правомъ коллектоваия грошей сугъ:

Стефанъ Калакука, Jersey City, N. J.
Иванъ Бурштінъ, Buffalo, N. Y.
Василь Гришко, Northampton, Pa.
Василь Тылявскій, S. S. Pittsburg, Pa.
Алексій Шаршоны, Shamokin, Pa.
Яковъ Руданчѣ, Elmira Heights, N. Y.
Петро Г. Рончакѣвскій, Troy, N. Y.
Александръ Патрошъ, St. Louis, Mo.
Г. Дзюбинскій, Plymouth, Pa.
Левъ Монѣта, Lansford, Pa.
Иванъ Боталчѣвъ, Welter, Pa.
Костъ Поступакъ, McAdoo, Pa.
Данъ Ванько, Ansonia, Conn.
Василь Рудко, Winnipeg, Man., Canada
Иванъ Сабатъ, Yonkers, N. Y.
Костъ Дубинскій, Simpson, Pa.
М. Говда, Edmonton, Alberta, Canada.
Иванъ Дорогомерецкій, Pleasant Home Man., Canada.

Редакція.

— Звѣстный американскій писатель Ch. D. Warner померъ.

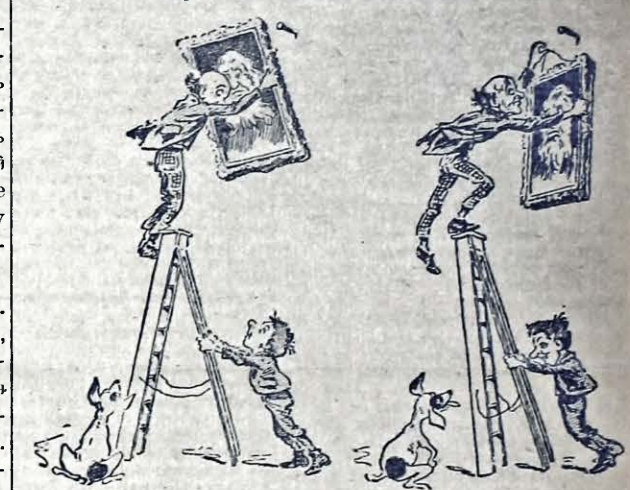
„ГРОМАДСКІЙ ГОЛОСЪ“ радикальна часопись для руского робѣтнѣо нароку выхѣдѣтъ у Львовѣ що тыжнѣ, а образками і коштує на рікъ \$1.50. Гроші трѣба послѣлати на руки агента: Mr. M. Kolodij, 327 Shamokin Str., Shamokin, Pa., а дописи на адресу: Red des „Hromadskyj Holos“, Lubliner — Union Gasse, 5, Lemberg, Austria, Galicia.

На продаж таво!
Готель и два дома, оденъ на одну, другій на двѣ фамиліи.
Адресъ: Box 98, OLYPHANT, Pa.
X1—24

Якъ читателѣ

„Кривославного Вѣстника“, тато, сынъ и пѣсѣ вѣшали образѣ батюшки Ковта.

Панъ Дурѣйка мудрецъ славный,
Читає „Вѣстникъ Кривославный“
И за ту тяжку роботу
Доставъ образѣ въ нагороду.
Где була славна перзона:—
Ковтъ батюшка и ворона...
А така рѣчь не е граты,
Варто еи въ домѣ мати,
Добре на стѣну прибити
Величати ся и хвалити.
То-жъ закликаєъ пса и сына —
Зъявѣсь молотъ и драбина,
Казавъ сыновѣ тремати,
А самъ взявъ ся забивати.
Та сыночокъ зле тримає —
Вѣтъ зъ псомъ якіеъ «бизнесъ» має,
А драбина всюды ходитъ,
И старого въ злѣсть приводить...

Тримає лѣпше, ты рекрутѣ!
Крикнѣвъ вѣрпѣтъ дуже лютой.
Сынъ въ страху потѣсь драбину —
И — все пошло на долину...

Що по томъ усеъмъ настало?
Яке лихо всѣхъ спѣткало?
Можна легко вѣдгдати
И зъ образка прочитати.

Я одно ще скажу смѣло,
Що лишь пѣсѣ ту вышшовъ цѣло —
Слѣдивъ бачно всю ту штуку
И смѣявъ ся до розпуку...

Чалый.

Юрко А Прокоповичъ,
потребникъ, готельникъ, и Livery Stable.
— Галя на мѣтинѣ и забавы. —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

НАЙЛѢПША ГРОСЕРІЯ въ Олифантѣ
Ковальчикъ и Осеняка
на River Str.
Хлопцѣ и жѣнки купуйте
у нихъ а не пожалуете.

Читальня въ Олифантѣ продає слѣдующі кнпжкы:
Короткій оглядъ руско-укр. письменства 20
Казіи Бривчанѣова - - - 15
Казіи Ладерсѣа ч. IV. - - - 23
Казіи - - - ч. V. - - - 25
Конкурѣ на мужа, комедія - - - 30
Кобзаръ Т. Шевченка - - - 25
(Дальше буде).
Адресъ: J. J. Ardan, Box 418,
Olyphant, Pa.

Михайло БОСАКЪ,
нотаръ публичный,
— посылаетъ грошѣ — продає шифарты. —
Вѣтъ має такожъ
гуртовной складѣ
(wholesale) всякихъ
напѣткѣвъ въ
OLYPHANT, Pa.

ДЛЯ НАШИХ ДТЕЙ.

A GIRL CONQUERS A MEXICAN LION.

Old John Diorn owns a ranch and several thousand head of cattle. The ranch is on the western plains of Texas, about the headwaters of the tributaries of the Gualadalupe. He has three daughters, who have been looking after his herd for several years. It is the boast of these girls that no mustang has ever been able to shake one of them from his back. They are fearless riders and can hurl a lariat with a precision that many a cowboy envies. Since the death of their only brother, who was killed by a lion, they have ridden after cattle, repaired windmills, killed wolves and frequently branded calves.

One Sunday morning not long ago Norma, who is the oldest of the three, started out on her pony to "ride" the

THE LION TURNED A SOMERSAULT.

wire fence of a small pasture about two miles from the house. "Riding a wire fence" is making a tour of inspection to see that the wires are all up and the posts solid. As the girl started out she swung the belt of her Winchester over the gatepost, remarking that she was not going far and wouldn't need a gun. She was hardly out of sight before an immense Mexican lion sprang out in the road in front of the pony. The beast gave a few loud roars and then disappeared in the direction of a small bunch of cows and calves.

Starting her pony at full speed and yelling at the lion as if she possessed the power in her voice to paralyze all wild beasts, she rode straight toward the terror-stricken cattle, coming up with them just as the lion sprang upon the neck of a calf, crushing it to the earth.

The old cows instantly charged the lion, and the mother of the calf gave him such a thrust with her sharp horns that he was forced to relinquish his hold on his prey. The sight of the trembling, frightened little calf aroused the girl's ire, and, swinging her rope over her head, she rode at the lion.

The beast frequently looked back and snarled threateningly, but he failed to find courage enough to offer battle. Suddenly it occurred to the girl that there was no reason why she could not choke the lion to death. She swung her lariat over her head and as the trained pony sprang forward dropped the noose about the lion's neck. The pony instantly braced himself on his haunches, digging his fore feet into the ground, and the lion turned a somersault, striking the earth with his head toward his pursuers. The girl hoped that she had broken the beast's neck, but he was only badly stunned, and the pain that he suffered seemed to increase his rage and courage.

Crouching and emitting a roar, he sprang into the air with all his strength, expecting to land on the pony's neck and tear his pursuers to fragments. The agile little horse turned just in time to feel the claws of the lion grazing his haunches.

All western horses entertain a horror of these lions, for one of their tricks is to lie in ambush on the limb of a tree near where the horses are in the habit of drinking. From these hiding places they fall upon young colts and devour them. The Texas pony knows the Mexican lion, and he fears him more than all other enemies.

So instantly as the lion sprang forward the pony began to run. The rope was tense, and if she had wished to do it the girl could not have unfastened the lariat from the saddle horn. Moreover, she knew the chances were that if the lion were released in his state of rage he would tear the pony and herself to bits. She leaned forward and urged her frightened mustang to do his best.

She reached the ranch gates at her home just as her sisters, accompanied by two young men of the neighborhood, were about to pass through it on their way to church. "There now!" she shouted. "I have roped and dragged a lion to death." Her speech of triumph was cut short by a warning scream from one of her sisters, who noticed that the lion was about to regain his feet and renew the battle. One of the Texans sent a bullet through the monster's brain and ended his career.—St. Louis Republic.

One's Will.
One day a little wave—indeed, he wasn't naughty, though the others tried to bush and keep him still—
Said, "You mustn't think, my comrades, that I'm bold, or haughty, or quarrelsome or naughty, but I want to be a rainbow, and I will!"

So the sun came shining gladly, and the wind came blowing madly, and the little wave leaped up to catch the light.

And for half a glorious minute, with only sunshine in it, he flashed in seven colors on the sight.

So when behind your task the harder ones come trooping, while the senses only peace and pleasure crave, and o'er the humdrum work your heavy head is drooping, just think you of that rainbow and that wave.—Barrett Prescott Spofford in St. Nicholas.

WAR COLORS OF BIRDS.

They Deceive Their Prey and Protect Them From Their Enemies.

War is declared for and against birds as soon as the eggs are broken—war with boys, with cats, with snakes and even with other birds—owls and jawks, for instance. Their plumage bears the colors of war, as our naval vessels do when they don a coat of gray paint.

When birds prey on insects, they aim to steal upon them unnoticed, and the coloring that aids them to do this is called deceptive and aggressive coloration. I watched a great crested flycatcher last summer, and I never saw colors blended more admirably for making him invisible to the insects that he makes war on. He was perched in a tree, chiefly green, but with many leaves already changing to reddish and yellowish tints, and in his own feathers he matched every leaf color—olive green washed with grays and browns like the leaf shadows, the sulphur yellow underneath, and the glowing chestnut hue of the tail. Even his crest seemed to match the long filaments of the blossoms and the slender tufts of young leaves.

All the flycatchers have the greens and grays of leaves in light and shadow, and several kinds show a orange touch here and there, as the orange crown of the kingbird and the yellowish undertints of others. It is marvelous how these birds seem to vanish from sight when exploring knotholes and crevices in dry wood, so perfect is the assimilation of color.

Woodpeckers, being large birds and feeding on the helpless larvae and eggs of insects, may fearlessly show their brilliant scarlet or yellow crowns and vests, but the smaller nuthatches and creepers need protective coloring and maskings and reproduce not only the colors of bark and wood, but the stripes and zigzag lines that mark the tree trunks. They often search a tree beside us quite unseen unless we are in the habit of looking out for birds.

So common is protective color for birds that we can usually tell a bird's habits by its feathers. The ground birds have the brown tints of the earth and its barred and mottled look in sun and shade, as quails, grouse, meadow larks and longspurs; the vireos or greenlets, which live among the leaves, are olive and yellow; the nightbirds are dusky; the cuckoos, birds that love shadowy tree nooks, are olive gray and soft white, blending with the gray, and even the scarlet tanagers, the flamelike orioles, the rose red cardinals, are not so conspicuous when we remember that they feed on bright colored fruits and tree blossoms.

The almost universal law of color for birds is dark above where the light falls and light beneath, on the parts in shadow.

There are other effects of light to shelter birds that are especially conspicuous. The yellow warbler looks wholly yellow to a careless observer, but there is a green shade on his back and flecks of reddish brown leaf color on his breast, and these effects hide him among the leaves. The indigo bird has a bright green light on his glowing blue which protects him in the thickets as he flits from bush to bush. The flicker is very conspicuously colored and marked and loves high places, but there is a tint over head and breast, a rose purple glow like the sunrise or sunset light, which tends to blend bird and high treetop in one suffusion of color and thus helps to conceal him.

There are colors of recognition, too—white thumb marks on the cuckoo's tail and the white feathers that the meadow larks and towhees show as they rise. Such markings make a bird's signal color, and by them they follow their leader and keep in ranks on the march of the migrations.

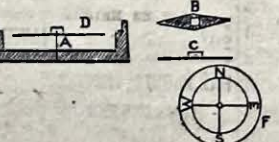
There are also brilliant spots of color, gay crests and ruffs, merely decorative colors, some of which belong to the male bird only, at the time of courtship and nesting. These are supposed to be signs of vitality and strength in birds, so that if there be a combat between two rival bird suitors the brightest colored or more vigorous will win, and thus even these colors may be said to be reproduced by law of battle.

But protective color comes in again with brown and olive mates, the sparrowlike bird mothers, which need special protection as they keep the eggs warm in the nest. The sober wives of the tanagers, of the rose breasted grosbeaks, of the orchard orioles, of the bobolinks and the indigo birds are instances of this kind and also the nestlings, often neutral tinted or even blackish and sooty, as the babies of the glowing bluebirds. These are noncombatants and need not wear the brighter colors of the warlike male birds.—Ella F. Mosby in Philadelphia Times.

How to Make a Compass.
I have made a compass which almost any boy can make. A wooden pillbox serves for the case. A stout pin is driven through the base, as in the drawing at A.

The needle is made by flattening a piece of knitting needle to the shape of B. A piece of thick brass is soft soldered to the top of the needle, as C, and a deep dent made therein extending into the brass.

One end only should be magnetized by rubbing a limb of an ordinary permanent magnet against the part of the needle to be magnetized. The needle should then be set on the pin, as D. A dial, as represented at F, should be pasted in the bottom of the case to denote the various points.—New York Herald.

ВСЯЧИНА.

— Мѣсто Нью Йоркъ потребуетъ денегъ 59 миліоновъ галіоновъ воды: довгота каналовъ выносить 500 миль; всѣ будинки школьный коштують 40 миліон. дол.; „доки“ мѣйскі 37 мил. дол.

— Нонеже отецъ не позволялъ бузъ дѣвчѣ Міннѣ Кессингъ въ Джексонъ, О. побраться съ своимъ нареченнымъ, и понеже она довѣдала ся, что ей парченый водобравъ собѣ жить зъ распачи, то постановила цѣлѣ жить не выхити зъ хаты. И дѣйсно слова дотримала черезъ 35 лѣтъ не выходила за порогъ, и сего мѣсяца умерла.

НА ИСТОРИИ ПРИРОДЫ.
Профессоръ: — Коцюба, ты ослеп оденъ! Чи ты не знаешь сего, що якъ я выкладаю о малпѣ, то маешь давити ся на мене а не у вѣнокъ!

НЕ ПОМОГЛО!
Докторъ до бабы на сѣзъ: — Пу, и якже тамъ, помогли вашому чоловічкови пивки, котрі я записавъ? Баба: — Та нѣ, прошу божю ласки и папа доктора, бо лишъ двѣ мѣгъ сиротиско сирѣ полкнути а рѣшту мусѣламъ му зварити...

НА ДОСЛАНЕ.

Коломийка.
А у нашої Галиччѣ такі газдове, що не можуть вини выжити изъ дѣти на роли:

То жъ продають они своя останні быки. Тай идуць геть ажъ за море до той Америки. Зоставають жѣтки, дѣти наче сироты. Та продають въ Америцѣ якъ нѣмъ ослата. А останній грѣшъ водѣ себе жѣнкамъ посылать —

Жѣнки за се изъ кумами дѣти приладжуютъ.

Пине до ней бѣдачико: „жѣнкамъ не по чому,

що ты дала свого лѣчка кумови своему. Забулась ты моя жѣнка на присягу тую. Якъ мы клали по два пальца на евангелію. А може ты моя жѣнка „папери“ не мовишь, що тамъ тобѣ приказуе шестая заповѣдь? Ой кобы ты рано вечеръ „папери“ мовила. То и шестой заповѣди ты-бѣ не просту пила.“

„Ой нѣкоди я у вечеръ „папери“ не мовлю, бо кумъ такъ скоро приходять, що я толь-ко стекло.“

Ой та и такъ цѣлу поцѣлу зъ кумомъ бѣлаю, а коли люди спѣвають то я въ той часъ стаю.

Рано часу зновъ не маю „папери“ мовити. Та бо мѣшъ треба скорѣ у пену палити. Ой знаю я мой мужичку ту шесту заповѣдь. Але мене кумъ до того преступства намовивъ.“

„Ой тримати ти ся було розума svojого. Не слухай було кума до такого заго.“

„Ой пребачъ ми мой мужичку, того большъ, не буде.“

А що мене кумъ цѣлувать — ще и тобѣ буде.

Ой приходъ ты мой мужичку до дому чинъ скорѣше.

Щобъ мене кумъ не намовивъ до того и большъ.“

„Ой не могу моя любя зарать приходити. Та бо теперь въ Америцѣ не можъ заробити.“

Бо теперь вже такъ не иде якъ за давній часъ.

Що за мѣсяць або за два посылать нѣтъ грошѣ.

Та що другі посылать на процентъ нѣтъ далѣ.

А ны двоѣ безстыдныхъ всѣо сте прогукують. Люди дали на проценты та нѣмъ привоствъ.

А тобъ по тыхъ розкошѣхъ бѣда доучае. Ой не буду вже я тобѣ большъ грошей салать.

Поки ты не перестанешъ кума почувати...
Подать Н. Г. Пѣшко

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Америцѣ. Заложений ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшений и на ново уряджений. Новый домъ великій, краснѣй, котрый компанія купила 1896 року за \$18.000 доказуе, что може компанічна работа. — Всѣ розумні Русины належать до той компаніи, купують зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.
Заряджае нимъ:
Теодоръ Фѣдько

Першій, рускій салюнь и РЕСТАВРАЦІЯ ВЪ ПИТСБУРГѢ, ПА.
АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА.
Мѣе вѣтъ гаучій салюнь, де можъ достати пивнѣхъ всякого рода, а при томъ утримуе реставрацію, де можъ достати всѣлякого бѣженя. Салюнь Алекс. Федорчака подѣ назъ „народный готель“ естъ при Carson Str. No 716 мѣжъ 7 а 8 улицею недалеко руской церкви.

ЧН НЕ ЗНАСТЕ, ЩО Семавъ Митренко
—мае—
готель и галлю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

PATENTS
Promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks," FREE. Patents terms over offered to inventors. PATENT LAWYERS OF 24 YEARS PRACTICE. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges.
Write to
C. A. SNOW & CO.
PATENT LAWYERS.
Dep. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N. J.
Кождый Русинъ мающій яку потребу въ Нью Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готеля, бо тутъ достане найздоровіишій и найтапшій напитокъ всякого рода и пораду, де найлучше купити шиферту.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ МИКОЛАЙЧИКЪ.
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лікаръ-славиниць на цѣлѣ мѣсто. Лѣчить всѣхъ недуговъ съвѣстно и въ короткомъ часѣ. Особенно невровніиный лікаръ въ справахъ положиничихъ. Говорить по англійски, руски и польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

РУСКІЙ ШВЕЦЪ
Игнатій Березиць
—робить—
добрий черевки тано.
За роботу ручить.
516 E. Pine str.,
ШАМОКИНЪ, ПА.

ST. HELM'S BENEVOLENT SOCIETY
ORGANIZED FEB. 1883
WHEELING, W. VA.
Выробляє братскій машлѣ, шапки, водъзнави, коруцки, уѣйформы.
Цѣниють и пробѣи въяснѣла даромъ.
R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHAMOKIN, PA.

Юліанъ Копилянскій
(JULIAN KOPYSKIANSKI)
424 Shamokin str.
ШАМОКИНЪ, ПА.
Перворядный салюнь рускій. — Найлучшій напитокъ можна то достати, якъ: пиво на пикляни и бутѣльчѣ, вина розмантового гатунку, горѣвки досконалы, цигара дуже добры.
Спѣшнѣтъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лікаръ. Довголѣтня практика дала ему способностъ стати добрымъ лікаремъ. Лѣчить усѣшно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну антику, въ котрой выроблюють ся дуже добры и помѣщны лікарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлой околици знають добре Шлюпаса.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ
ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.
Юрія Хилияка.

Хто хоче мити добре и красне убранѣ, а ще до того за тапй грошѣ, то най иде купувати до Ю. Хилияка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ усе cash.

Продае вѣтъ такожъ „шиферту“ и посылаетъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Идѣтъ до старого знакомого!

Гаврилъ Малинякъ
Гуртовный складъ (Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ наилучшихъ броварѣвъ, горѣвки и лікары наилучшого гатунку.
Братя! замовляйте у свого!

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ.
Въ Шамокинѣ, Па. мешкае рускій кравецъ
ПЕТРО КУЗМИЧЪ,
146 Lincoln str.
Робить вѣтъ всѣлякій убраня мужскіи складно и дешево.
Хто у него замовить убранѣ, нѣкоди, того не пожалуе.

Dr. S. Blumberg,
1716 Carson str.
PITTSBURG, PA.
Кождый то знае, что въ Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый поклинь свои науки въ старомъ краю. Д-ръ Блюмбергъ выинявъ ся за лікаря на університетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испитъ державный въ Філадельфіи, осѣвъ въ Питсбургъ. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, нѣмецки, англійски и польски.

O. Murdza & Bros
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
O. МУРДЗА И БРАТЯ
Сторъ заосмотреный наилучшими товарами, спроважованными впрѣсть зъ першорядныхъ складѣвъ. Живить вѣтъ майже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel. Продае такожъ майнерскіи одячи и посылаетъ грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ
Вынаймае такожъ „керицѣ“ на похороны, хрестины и всѣля по дужѣ низькихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

Оденъ зъ найбільшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишъ разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пияти.
Голова водѣ пего нѣкоди не болить, бо естъ здоровѣе и поживнѣе.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібнй рѣчъ до житя, якъ такожъ можна купити убраня майнерскіи и звичайнѣ. Посылаетъ такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.
Продае шиферты.
Не водѣ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глова.

Купуйте книжен и газеты!

Толстой. Воскресеніе. Романъ, 85 цит. въ опрѣвѣ	\$1.35
„Воскресеніе съ рис. въ 2 т.	\$2.20
въ опрѣвѣ	2.75
„Жизнь и учение Ісуса	13
„Что такое искусство	21
„О борьбѣ со зломъ“	21
Финляндскій разгромъ. Сборникъ	40
Студенческое движеніе	43
Сборникъ. Студенческое движеніе въ Россіи	8
Забаровъ. О сожженіи оружія	16
Конференція въ Гаагѣ	11
Говсъ. Правда о бабѣ	31
Рабочее дѣло въ Россіи	17
Очерки изъ исторіи англ. раб. союзовъ	22
Что такое государственныя преступленія	8
Листки Свободнаго Слова, Нр. 13 14 по 16	11
Свободная мысль. Нр. 4 и 5, 1899, Нр. 1—4	11
1900 по	11
Наканунъ Нр. 11—16 по	11
За почту платимо самѣ.	

Адресуйте:
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE
Scranton, Pa.

РУСКА ВУЧЕРНЯ
Игнатія Трохановского,
на Second Str.
в Mt. Carmel, Pa.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНОЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко руской плебаніи.

Добрий вечеръ друже мой!
— Добрий вечеръ, свате!
А куди такъ сѣдѣшете?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашъ? Звѣдикъ вѣтъ?
— Та-жъ крѣпнѣ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Подкрѣпляютъ силы!...
— Що за бридѣя и вѣтъ тамъ!
— Ободѣть ся файно!
— Обслужуеъ яъзъ братами!
— Табѣе надѣвѣчайто!

Всѣхъ нѣвѣститъ ся правда,
Всѣхъ пануе брехня,
Въ вашихъ лишъ сорцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.

Учѣте ся, братя мои!
Думайте читайте.
И чужому научайтесь,
И своего не пуряйтеся!
Т. Шевченко.